

การศึกษาวิเคราะห์จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามหลักพุทธธรรม

AN ANALYTICAL STUDY OF THAI POLITICIANS' ETHICS BASED ON BUDDHIST DOCTRINES

สิริ ศุภผล¹Siri Supaphon¹¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author e-mail: supaphon.s@hotmail.com

Received: 5 August 2019; Revised: 20 September 2019; Accepted: 22 November 2019

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาจริยธรรมสำหรับนักการเมืองตามหลักพุทธธรรม และจริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรม และ 2) สังเคราะห์จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมกับหลักพุทธธรรม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร แล้วนำเสนอผลการวิจัยด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า ประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาไทยซึ่งเป็นนักการเมืองไทยในระดับชาติจากข้อบังคับสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. 2553 และ ข้อบังคับวุฒิสภา ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมาธิการ พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นประมวลจริยธรรมของนักการเมืองไทย พบว่า มีประเด็นทางจริยธรรม รวมทั้งสิ้น 32 ข้อ สรุปได้ว่า มีจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมที่นักการเมืองไทยพึงยึดถือปฏิบัติต่อตนเอง จำนวน 12 ข้อ ต่อผู้อื่น จำนวน 9 ข้อ และต่อสังคม จำนวน 11 ข้อ

จริยธรรมสำหรับนักการเมืองตามหลักพุทธธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรม ปรากฏผลว่า มีความสอดคล้องกันทั้งในด้านต่อตนเอง ด้านต่อผู้อื่น และด้านต่อสังคม แม้ว่าในประมวลจริยธรรมจะนำเสนอข้อความกว้างๆ ก็ตาม แต่เมื่อนำค่านิยมจากพจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 มาเป็นกรอบแนวคิดแล้ว ก็สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องกันได้

คำสำคัญ:

จริยธรรม,
นักการเมือง,
หลักพุทธธรรม

ABSTRACT

The objectives of this research article were: 1) to study ethics for politicians according to Buddhist principles and to analyze ethics of politicians according to the code of ethics and 2) to synthesize ethics of politician according to code of ethics and Buddhist principles. This research was conducted based on Documentary Research Methodology and concluded with analysis approach.

The result of the study found that: Code of ethics for members of the Thai Parliament who are Thai politicians at the national level from the House of Representatives Articles of Association on the Code of Ethics for Members of the House of Representatives and Commissioners B.E. On the Code of Ethics for Senators and Commissioners, 2010, which is the Code of Ethics of Thai Politicians, found that there are a total of 32 ethical issues. It can be concluded that there are 12 ethics according to the Code of Ethics that Thai politicians should adhere to and treat themselves. 9 items to others and 11 items to society.

Ethics for politicians according to Buddhist principles and the ethics of Thai politicians according to the Code of Ethics show that they are consistent both in terms of themselves. to others and social Although the Code of Ethics presents a broad message, when taking a definition from a Thai dictionary, The Royal Institute's Edition of 1999 has become a conceptual framework. Can analyze the consistency.

Keywords:

*Ethics,
Politician,
Buddhist
Doctrines*

บทนำ

พระพุทธศาสนา เผยแผ่เข้ามาสู่ดินแดนที่เป็นประเทศไทยในปัจจุบัน เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 235 สมัยเดียวกันกับประเทศศรีลังกา ในคราวที่พระเจ้าอโศกมหาราช กษัตริย์อินเดีย ในสมัยนั้นได้ทรงส่งพระสมณทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศต่างๆ 9 สาย โดยการนำของพระโสณเถรและพระอุตตรเถร พระเถระชาวอินเดียเดินทางมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในแถบนี้ จนเจริญรุ่งเรืองมาตามลำดับ ตามยุคสมัย (กรมการศาสนา, 2551, น. 121)

ประเทศไทยรวมอยู่ในดินแดนที่เรียกว่า สุวรรณภูมิ ซึ่งมีขอบเขตกว้างขวาง ประกอบ ด้วยประเทศที่รวมกันอยู่ในดินแดนส่วนนี้ 7 ประเทศ ในปัจจุบัน ได้แก่ ไทย พม่า ศรีลังกา ภูวน กัมพูชา ลาว และมาเลเซีย ได้มีการขุดค้นพบโบราณสถานและโบราณวัตถุที่สำคัญ คือพระปฐมเจดีย์ และรูปธรรมจักรกวางหมอบ เป็นหลักฐานสำคัญ จึงอ้างว่าจังหวัดนครปฐมเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนาในสุวรรณภูมิ ส่วนพม่าก็อ้างว่าเมืองสะเทิม เมืองทางตอนใต้ของประเทศพม่า เป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนาเช่นเดียวกัน (คมชัดลึก, 2556, ออนไลน์) พระพุทธศาสนา เข้าสู่ยุคสุโขทัย ยุครุ่งศรีอยุธยา ยุครุ่งธนบุรีและยุครัตนโกสินทร์หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาปรากฏอยู่ในศิลาจารึก และ เอกสารโบราณต่างๆ โดยหลักธรรมคำสอนได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตไทย แต่เดิมมีการปกครองสมบูรณาญาสิทธิราช แล้วพัฒนาเป็นระบอบประชาธิปไตย

ดังเช่นปัจจุบันนี้ สิทธิเสรีภาพของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยเสรีนิยมได้ก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะการรับรู้ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ การเรียกร้องจากสื่อมวลชนและกลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคมให้มีความโปร่งใสมีธรรมาภิบาล รวมถึงการตรวจสอบนโยบายสาธารณะและพฤติกรรมของนักการเมือง ทำให้กรณีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของนักการเมือง ได้ปรากฏเป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดการถกเถียงอย่างกว้างขวางและมากมาย นำไปสู่การกดดันให้มีการปฏิรูปการเมือง รวมถึงการสร้างมาตรฐานทางกฎหมายและจริยธรรมทางการเมืองควบคู่กันไป เพื่อควบคุมการใช้อำนาจทางการเมืองในทางที่ผิด

เมื่อคนไทยนับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ทุกคนต่างล้วนคาดหวังว่า ผู้ปกครองหรือนักการเมือง จะต้องอยู่ในความดี ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความเป็นธรรมเสมอภาคกันโดยทั่วหน้า แต่ปรากฏในเอกสารการบรรยาย เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งได้กล่าวถึงกลวิธีการทุจริตในวงราชการและวงการเมืองมีความตอนหนึ่งว่าผลประโยชน์ทับซ้อนคือผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวมขัดกันและผลประโยชน์ทับซ้อนจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลปล่อยให้ประโยชน์ส่วนตนมามีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่อำนาจหน้าที่ที่ตนมีมาใช้ประโยชน์แก่ตนเอง ตัวอย่าง เช่น การเล่น พรรคเล่นพรรค การรับฝากพี่น้องเพื่อนฝูงเข้าทำงาน การเอื้อประโยชน์ต่อผู้รู้จักมักคุ้น เป็นต้น (อุทิศ บัวศรี, 2552, น. 88)

จุดมุ่งหมายของการเมืองนั้น คือ การสร้างสภาพเอื้อเพื่อให้ชีวิตและสังคม พัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายของมัน นักการเมืองจะต้องป้องกันและปราบปรามการกระทำที่ไม่เป็นธรรมไม่ถูกต้องและความอยุติธรรมต่างๆ ซึ่งรวมถึงการไม่การทุจริตด้วย (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2551, น. 192)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความเป็นมาของจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาไทย อันประกอบ ด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ที่ปรากฏอยู่ในข้อบังคับ ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. 2553 และข้อบังคับ ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมาธิการ พ.ศ. 2553 ในสถานะที่เป็นมาตรฐาน การดำเนินศีลธรรม ด้านจริยธรรม และเป็นเครื่องมือกำกับบทบาทในการใช้อำนาจ และในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาไทยว่า มีความสอดคล้องหรือเข้ากันได้กับหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา ข้อใดบ้าง มากหรือน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์จริยธรรมสำหรับนักการเมืองตามประมวลจริยธรรม
2. เพื่อสังเคราะห์จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมกับหลักพุทธธรรม

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบศึกษาเชิงวิเคราะห์ (Critical Study Research) โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ศึกษาข้อมูลชั้นปฐมภูมิจากเอกสาร เช่น พระไตรปิฎก และคัมภีร์อรรถกถาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการจะศึกษา
- ศึกษาข้อมูลชั้นทุติยภูมิจากเอกสารและรายงานการวิจัย เช่น ข้อเขียนที่เป็นผลงานทางวิชาการของท่านผู้รู้ในทางพระพุทธศาสนา

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแหล่งทั้งสองข้างต้นมาวิเคราะห์ แล้วนำเสนอในรูปการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Description) ประกอบกับพรรณนาแนวความคิดเห็นของผู้วิจัย แล้วสรุปผลของการศึกษาวิจัย และนำเสนอข้อมูลที่ได้มาแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ศึกษาวิเคราะห์จริยธรรมสำหรับนักการเมืองตามประมวลจริยธรรม

ผลการวิเคราะห์จริยธรรมสำหรับนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรม ได้แก่ จริยธรรมสำหรับนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมที่มีต่อตนเอง จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมที่มีต่อผู้อื่น จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมต่อสังคม ดังนี้

จริยธรรมสำหรับนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมที่มีต่อตนเอง มีจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ความรับผิดชอบ การเคร่งครัดในการปฏิบัติหน้าที่ ความกล้าหาญ การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ การไม่กระทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติภูมิ ความเป็นอิสระ การรักษาชื่อเสียง การไม่คบคนพาล การตรงต่อเวลา การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และความรวดเร็วในการปฏิบัติหน้าที่

จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมที่มีต่อผู้อื่น มีจำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์ ความถูกต้องเป็นธรรม การไม่ดูหมิ่นและหมิ่นประมาทผู้อื่น การเคารพสิทธิเสรีภาพผู้อื่น การไม่เสียดื้อและใส่ร้ายป้ายสีบุคคลอื่น การใช้วาจาและกิริยาสุภาพ การไม่คุกคามหรือระรานทางเพศ และการเสริมสร้างสถาบันครอบครัว

จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมต่อสังคม มีจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ การอนุรักษ์ความเสียสละ ความรักสามัคคี การรักษาระบบคุณธรรม ความเที่ยงธรรม การอุทิศเวลา การให้เกียรติและการเคารพสถานที่ การยึดถือและรักษาประโยชน์ส่วนรวมเป็นสูงสุด การใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างประหยัดโดยไม่ให้เกิดประโยชน์สูง ความเป็นกลางในทางการเมืองและการสร้างความศรัทธา

2. สังเคราะห์จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมกับหลักพุทธธรรม

ผลของการสังเคราะห์จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมกับหลักพุทธธรรม ปรากฏว่า มีความสอดคล้องกันทั้งในด้านต่อตนเอง ด้านต่อผู้อื่น และด้านต่อสังคม แม้ว่าในประมวลจริยธรรมจะนำเสนอข้อความกว้างๆ ก็ตาม แต่เมื่อนำคำนิยามจากพจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 มาเป็นกรอบแนวคิดแล้ว ก็สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องกันได้ ดังนี้

2.1 จริยธรรมสำหรับนักการเมืองตามหลักพุทธธรรมต่อตนเอง มีหลักธรรม จำนวน 11 หมวด และจริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรม มีจำนวน 12 ข้อ มีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ จริยธรรมชื่อว่า “ความรับผิดชอบ” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่อง ศรัทธา 4 จริยธรรมชื่อว่า “ความกล้าหาญ” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 2 หมวด เรื่อง พละ 4 และ ฆราวาสธรรม 4 จริยธรรมชื่อว่า “การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องอิทธิบาท 4 จริยธรรมชื่อว่า “การไม่กระทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติภูมิ” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องคิหิสุข 4 จริยธรรมชื่อว่า “ความเป็นอิสระ” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 2 หมวด เรื่องสัพปุริสธรรม 7 และอคติ 4 จริยธรรมชื่อว่า “การรักษาชื่อเสียง” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่อง ปธาน 4 จริยธรรมชื่อว่า “การประกอบสัมมาอาชีวะ” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 3 หมวด เรื่องมรรคมงคล 8 เบญจธรรม และธรรม

คัมภีร์ครองโลก 2 จริยธรรมชื่อว่า “การไม่คบคนพาล” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องมงคล 38 จริยธรรมชื่อว่า “การตรงต่อเวลา” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องสัปปุริสธรรม 7 จริยธรรมชื่อว่า “การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่อง สัปปุริสธรรม 7 และจริยธรรมชื่อว่า “ความรวดเร็วในการปฏิบัติหน้าที่” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องสัปปุริสธรรม 7

2.2 จริยธรรมสำหรับนักการเมืองตามหลักพุทธธรรมต่อผู้อื่น มีหลักธรรม จำนวน 9 หมวด และ จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรม มี จำนวน 9 ข้อ มีความสอดคล้องกันกล่าวคือจริยธรรม ชื่อว่า “ความจงรักภักดี” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 2 หมวด เรื่องบุคคล 2 และ มงคล 38 จริยธรรมชื่อว่า “ความซื่อสัตย์สุจริต” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องจริต 3 จริยธรรมชื่อว่า “ความถูกต้องเป็นธรรม” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องพรหม วิหาร 4 จริยธรรมชื่อว่า “การไม่ดูหมิ่นและหมิ่นประมาทผู้อื่น” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องสังคหวัตถุ 4 จริยธรรมชื่อว่า “การเคารพสิทธิเสรีภาพผู้อื่น” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องสัปปุริสธรรม 7 จริยธรรมชื่อว่า “การไม่เสียดสีและใส่ร้ายป้ายสีบุคคลอื่น” มีความ สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 3 หมวด เรื่องสังคหวัตถุ 4 สุจริต 3 และทุจจิต 3 จริยธรรมชื่อว่า “การ ใช้วาจาและกิริยาสุภาพ” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 3 หมวด เรื่องสังคหวัตถุ 4 สุจริต 3 และทุจจิต 3 จริยธรรมชื่อว่า “การไม่คุกคามหรือรบกวนทางเพศ” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 2 หมวด เรื่อง เบญจศีลและเบญจธรรม และจริยธรรมชื่อว่า “การเสริมสร้างสถาบันครอบครัว” มีความ สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องทศ 6

2.3 จริยธรรมสำหรับนักการเมืองตามหลักพุทธธรรมต่อผู้อื่น มีหลักธรรม จำนวน 6 หมวด และ จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรม มี จำนวน 11 ข้อ มีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ จริยธรรมชื่อว่า “การอนุรักษ์” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องปธาน 4 จริยธรรม ชื่อว่า “ความเสียสละ” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่อง ทาน 2 จริยธรรมชื่อว่า “ความรักสามัคคี” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องอปริหานิยธรรม 7 จริยธรรมชื่อ ว่า “การรักษาระบบคุณธรรม” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องสาราณียธรรม 6 จริยธรรมชื่อว่า “ความเที่ยงธรรม” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 2 หมวด เรื่องธรรมคัมภีร์ ครองโลก 2 และอคติ 4 จริยธรรมชื่อว่า “การอุทิศเวลา” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 2 หมวด เรื่องทาน 2 และทศพิธราชธรรม จริยธรรมชื่อว่า “การให้เกียรติและการเคารพสถานที่” มีความสอดคล้องกับ หลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่อง สัปปุริสธรรม 7 จริยธรรมชื่อว่า “การยึดถือและรักษาประโยชน์ ส่วนรวมเป็นสูงสุด” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่อง ประโยชน์ 3 จริยธรรมชื่อว่า “การใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างประหยัดโดยให้เกิดประโยชน์สูง” มีความสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่อง ประโยชน์ 3 จริยธรรมชื่อว่า “ความเป็นกลางในทางการเมือง” มีความสอดคล้องกับ หลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องอคติ 4 และ จริยธรรมชื่อว่า “การสร้างสามัคคีธรรม” มีความสอดคล้อง กับหลักพุทธธรรม จำนวน 1 หมวด เรื่องทศพิธราชธรรม

อภิปรายผล

วิเคราะห์จริยธรรมสำหรับนักการเมืองตามหลักพุทธธรรมและตามประมวลจริยธรรม พบว่า ประมวล จริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาไทยซึ่งเป็นนักการเมืองไทยในระดับชาติจากข้อบังคับสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วย ประมวลจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. 2553 และ ข้อบังคับวุฒิสภา ว่าด้วย

ประมวลจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาและกรรมการ พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นประมวลจริยธรรมของนักการเมืองไทย พบว่า มีประเด็นทางจริยธรรม รวมทั้งสิ้น 32 ข้อ สรุปได้ว่า มีจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมที่นักการเมืองไทยพึงยึดถือปฏิบัติต่อตนเอง จำนวน 12 ข้อ ต่อผู้อื่น จำนวน 9 ข้อ และต่อสังคม จำนวน 11 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับ ประเสริฐ ประคุณศึกษาพันธ์ (2552, น. 58) วุฒิสมาชิกจังหวัดขอนแก่น งานวิจัย เรื่อง จริยธรรมที่พึงประสงค์สำหรับนักการเมืองไทย ความตอนหนึ่งว่า สำหรับนักการเมืองที่ดีควรมีการยกย่องเชิดชู โดยสื่ออย่างต่อเนื่องให้เกิดกระแสของนักการเมืองที่ดีมีจริยธรรมจะได้เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับประชาชนและนักการเมืองรุ่นใหม่ ส่วนนักการเมืองที่มีปัญหาด้านจริยธรรมนั้น สื่อและสังคมต้องช่วยกันวิพากษ์วิจารณ์ เพราะผิดจริยธรรม ในบางเรื่องนั้นไม่ผิดกฎหมายจะไม่สามารถเอาผิดกับนักการเมืองคนนั้นได้ ซึ่งตรงกับประมวลจริยธรรมของนักการเมืองไทยดังได้กล่าวในผลวิจัยข้างต้น

สังเคราะห์จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมกับหลักพุทธธรรม พบว่า จริยธรรมสำหรับนักการเมืองตามหลักพุทธธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรม ปรากฏผลว่า มีความสอดคล้องกันทั้งในด้านต่อตนเอง ด้านต่อผู้อื่น และด้านต่อสังคม แม้ว่าในประมวลจริยธรรมจะนำเสนอข้อความกว้างๆ ก็ตาม แต่เมื่อนำค่านิยมจากพจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 มาเป็นกรอบแนวคิดแล้ว ก็สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (2551, น. 195) ได้กล่าวไว้ในความตอนหนึ่งของหนังสือ รัฐศาสตร์แนวพุทธตอนจริยธรรมนักการเมืองว่า ศาสนาเป็นลัทธิความเชื่อของมนุษย์ที่ได้รับรวบรวมเอาคำสั่งสอนมาเป็นหลักเกณฑ์สำหรับประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสม ศาสนาจึงเป็นตัวกำหนดศีลธรรมจรรยา จริยธรรม หรือ ธรรมจริยา เพื่อเป็นแนวทางให้ลดการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น สัตว์อื่นให้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้วยการประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม การประพฤติปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรมสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพียงใด ย่อมเข้าถึงศาสนามากขึ้นเพียงนั้น ศาสนาเป็นที่มาของจริยธรรมและเป็นตัวกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม จริยธรรมและศาสนามักจะเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน ศาสนาทุกศาสนาจะมีจุดมุ่งหมายปลายทางเดียวกันคือมุ่งให้ทุกคนเป็นคนดีของสังคมและสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่แนวทางในการปฏิบัติของแต่ละศาสนาอาจจะแตกต่างกันไป ซึ่งแต่ละศาสนาจะมีความเชื่อแตกต่างกัน มนุษย์แต่ละคนที่มีคำสอนทางศาสนาเป็นหลักปฏิบัติจะปฏิบัติตนอยู่ในกรอบที่ตนสังกัดคือ จริยธรรมที่ได้จากหลักศีลธรรมทางศาสนา ประกอบกับค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี และหลักกฎหมายของสังคมนั้นๆ

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

จริยธรรมสำหรับนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ได้แก่ ความรับผิดชอบ การเคร่งครัดในการปฏิบัติหน้าที่ ความกล้าหาญ การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ การไม่กระทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติภูมิ ความเป็นอิสระ การรักษาชื่อเสียง การไม่คบคนพาล การตรงต่อเวลา การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และความรวดเร็วในการปฏิบัติหน้าที่

จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมที่มีต่อผู้อื่น ได้แก่ ความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์ ความถูกต้องเป็นธรรม การไม่ดูหมิ่นและหมิ่นประมาทผู้อื่น การเคารพสิทธิเสรีภาพผู้อื่น การไม่เสียตีสื่อและใส่ร้ายป้ายสีบุคคลอื่น การใช้วาจาและกิริยาสุภาพ การไม่คุกคามหรือรบกวนทางเพศ และการเสริมสร้างสถาบันครอบครัว

จริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรมต่อสังคม ได้แก่ การอนุรักษ์ ความเสียสละ ความรักสามัคคี การรักษาระบบคุณธรรม ความเที่ยงธรรม การอุทิศเวลา การให้เกียรติและการเคารพสถานที่

การยึดถือและรักษาประโยชน์ส่วนรวมเป็นสูงสุด การใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างประหยัดโดยให้เกิดประโยชน์สูง ความเป็นกลางในทางการเมือง และการสร้างความศรัทธา

จากการวิเคราะห์จริยธรรมสำหรับนักการเมืองตามหลักพุทธธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองไทยตามประมวลจริยธรรม ปรากฏผลว่า มีความสอดคล้องกันทั้งในด้านต่อตนเอง ด้านต่อผู้อื่น และด้านต่อสังคม แม้ว่าในประมวลจริยธรรมจะนำเสนอข้อความกว้างๆ ก็ตาม แต่เมื่อนำคำนิยามจากพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 มาเป็นกรอบแนวคิดแล้ว ก็สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องกันได้

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาควรนำหลักจริยธรรมสำหรับสมาชิกทั้ง 2 สภา ไปปฏิบัติแก่สมาชิกอย่างจริงจัง
2. หากสมาชิกทั้ง 2 สภา ละเมิดหลักจริยธรรมข้อใด ให้ลงโทษตามระเบียบข้อบังคับ โดยปราศจากอคติ

2.2 ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการละเมิดจริยธรรมของนักการเมืองไทย
2. ควรศึกษาแนวทางป้องกันการละเมิดหลักจริยธรรมของนักการเมืองไทยในทุกประเภท

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา. (2551). *ประวัติกรรมการศาสนาและการศาสนาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ประเสริฐ ประคุณศึกษาพันธ์. (2552). *จริยธรรมที่พึงประสงค์สำหรับนักการเมืองไทย* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2551). *รัฐศาสตร์แนวพุทธ ตอน จริยธรรมนักการเมือง*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.
- อุทิศ บัวศรี. (2552). *การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- คมชัดลึก. (2556). *พระสมณทูตผู้นำพระพุทธศาสนาสู่สุวรรณภูมิ*. สืบค้น 24 มีนาคม 2562, จาก <https://www.komchadluek.net/amulet/172284>.

